

Economia Social i Solidària i Comuns. Cooperatives i Noves Institucions

2a Edició

Codi: 234313

Tipologia: Curs d'especialització

Crèdits: 12.00

Idioma: Català

Data d'inici: 15/11/2023

Data darrera sessió presencial: 11/05/2024

Data de finalització: 11/05/2024

Horari: Dimecres de 16h a 20h. Tres sortides 9 de març, 20 d'abril i 11 de maig de 2024, d'11 a 16 h

Lloc de realització: Possibilitat d'assistir presencialment al Parc de Recerca i Innovació de la Universitat de Girona i Seu de l'Ateneu Cooperatiu (Sarrià de Ter), o bé per videoconferència amb Zoom

Places: 20

Preus i descomptes

Preu: 150 €

Raons per fer el curs

- Adquirir formació específica sobre economia social i solidària en el marc dels comuns, com a eina de transformació social i d'impuls de l'economia vinculada al territori amb criteris de sostenibilitat de la vida.
- Accedir a continguts adaptats a la realitat territorial de Girona.

**Promou i finança la Generalitat de Catalunya:
Departament d'Empresa i Treball**

Aquest curs es pot realitzar gràcies al suport de la convocatòria per a la concessió de subvencions a projectes transversals de suport al cooperativisme i a l'economia social i solidària per a la promoció, a difusió i el foment de projectes d'economia social i solidària, en l'exercici 2023 RESOLUCIÓ EMT/1121/2023, de 28 de març.

Presentació

Es proposa una aproximació a l'economia social i solidària, des de les connexions que té amb les organitzacions sense ànim de lucre que promouen els béns comuns (en endavant, els comuns). Es tracta de connexions que són estructurals però que, en espais com ara les comarques gironines, tenen una rellevància i una presència especials. Aquestes connexions es poden detectar, a grans trets, en els valors, la naturalesa i els principis que defineixen l'economia social i solidària en el seu conjunt.

Atès que es tracta d'una economia que sorgeix i beu de la interacció amb contextos socials i institucionals locals concrets, un espai com el de les comarques gironines permet aprofundir en aquestes connexions per formar en l'impuls de propostes economicosocials amb una alta capacitat adaptativa i resilient, respectuosa amb el medi i amb les persones.

Objectius

Atès el context propi de les comarques gironines, els objectius són:

- Conèixer i debatre les economies transformadores com a eines de transformació del territori i la seva relació amb el marc dels comuns i el desenvolupament regeneratiu.
- Conèixer els reptes i les necessitats a les comarques gironines.
- Identificar, fer valer i fer visibles les pràctiques amb potencial transformador existents al territori.

Aquests objectius generals es concreten en altres d'específics, que es relacionen amb els resultats que s'esperen obtenir:

- Conèixer conceptes com ara *comuns* i *economia social i solidària*, i el seu potencial com a eines per a l'emprenedoria, l'autoorganització i l'impuls local per al sosteniment de la vida enfront dels nous escenaris de dificultats i crisi.
- Analitzar com els comuns i l'economia social i solidària estan donant una resposta a les problemàtiques afavorint el desenvolupament local i la sostenibilitat de la vida amb criteris d'interdependència, resiliència i adaptabilitat.
- Formar per al coneixement dels comuns i les cooperatives per tal de promoure-les i impulsar-les.
- Crear un espai de generació de coneixement i de reflexió sobre l'economia social i solidària i sobre els comuns, des de la perspectiva situada.
- Dotar dels coneixements necessaris per impulsar el desenvolupament regeneratiu (territorial i social).
- Promoure l'enfortiment i la creació de projectes d'economia social i solidària en entorns no metropolitans.
- Conèixer experiències nacionals i internacionals de transformació social i econòmica.
- Contribuir a la transformació per al canvi des dels espais locals.
- Formar per a promocionar l'articulació entre les propostes cooperatives, les propostes de les comunitats i les administracions de referència.

Sortides professionals

- Treball en sectors en què s'impulsi l'economia social i solidària.
- Promoció de l'economia social i solidària a les comarques gironines.
- Treball cooperatiu i autoocupació.
- Gestió administrativa en empreses d'economia social.

A qui s'adreça

- A persones que ja formin part de projectes cooperatius i que vulguin tenir coneixements més aprofundits sobre economia social i solidària i sobre els comuns (comprensió més complexa i sistèmica del món cooperatiu i la seva vinculació amb l'espai, el territori i les seves comunitats).
- A agents tècnics o polítics de l'Administració pública en àrees de promoció econòmica, dinamització comunitària, participació, medi ambient, gestió d'infraestructures i recursos, equips de govern, partits polítics, etc.
- A integrants d'entitats, ja siguin cooperatives, autònomes o associacions, comunitats veïnals, empreses, etc.
- A persones que formin part de comunitats (energètiques, d'habitatge, de consum, d'aigua, etc.).
- A estudiants de graus, màsters o postgraus de la Universitat de Girona relacionats amb l'economia, la política, l'educació o les ciències socials.
- A persones que tinguin inquietud per formar part del canvi sistèmic actual.

Pla d'estudis

Economia social i solidària i comuns. Cooperatives i noves institucions

Mòdul 1. Orígens i context de l'economia social i solidària i els comuns

- Origen i definicions dels comuns
- Història de l'economia social i el cooperativisme

- Context actual i eines dels comuns
- Context actual de les economies transformadores
- Relació entre economia social i solidària i comuns

Mòdul 2. L'ordenament jurídic i les afectacions en l'economia social i els comuns

- Introducció a l'ordenament jurídic. Els drets fonamentals de les persones i l'encaix amb l'economia de mercat. Normes bàsiques que afecten l'economia social i solidària
- Els àmbits i disciplines jurídics i la seva relació amb l'organització econòmica de la societat
- Formes de l'economia social i solidària. Les agrupacions informals. Marc jurídic de les comunitats?

Mòdul 3. Eines per a la gestió econòmica i la planificació financera

- La gestió econòmica de les empreses
- La comptabilitat i la seva regulació organitzativa
- L'anàlisi dels resultats econòmics i la seva utilitat: estats financers
- L'anàlisi dels resultats econòmics i la seva utilitat: previsió
- La gestió de la tresoreria a les empreses
- L'obtenció de finançament públic: marc jurídic del finançament públic (fiscalitat i protecció legislativa)
- L'obtenció de finançament públic: subvencions

Mòdul 4. Processos i desenvolupament ecosistèmic

- Desenvolupament regeneratiu
- Economies feministes i decolonials
- Transició ecosocial i resiliència comunitària
- Comunal, rols i vincles comunitaris
- Ecosistemes i intercooperació

Mòdul 5. Estratègies i eines reguladores publicocooperatives comunitàries i comunals

- Governança organitzacional descentralitzada
- Les teories de governament: psicologia bàsica de les organitzacions
- Els límits legislatius. La tutela legal del governament de les empreses
- Governança comunitària i govern local
- Coproducció de les polítiques públiques
- El marc del treball en l'economia social i solidària. Assegurament social, seguretat i salut
- Altres regulacions aplicables: protecció de dades de caràcter personal i drets fonamentals

Mòdul 6. Treball final, debats, laboratori i sortides

- Participació en debats i trobades de l'economia social i solidària
- Treball final

Titulació

Curs d'Especialització en Economia Social i Solidària i Comuns. Cooperatives i Noves Institucions per la Fundació UdG: Innovació i Formació

Metodologia

Metodologia general:

- Es donarà centralitat i pes als coneixements i a l'experiència que aportin les persones inscrites al curs: els continguts nous i els aprenentatges es combinaran amb tot allò que comparteixin els estudiants, per tal de generar resultats nous, eines i avenços. Es tracta d'enriquir-se mútuament.
- Es combinaran sessions d'exposició de continguts teòrics amb debats entorn d'experiències i casos. També hi haurà sessions amb metodologies més dinàmiques, com ara tallers mitjançant els quals s'aprofundeixi en la comprensió dels continguts i en la seva aplicabilitat.
- Els materials que s'oferiran per al conjunt de les sessions seran en formats diversos: bibliografia, documentals, reportatges en vídeo, píndoles, etc.

Metodologia específica:

- El curs s'estructura en sessions teòriques, sessions pràctiques de coneixement de casos i experiències, i sortides al territori.

Sessions teòriques

- Es combinen classes amb format de seminari, en què s'analitzen materials que aporten els docents, amb sessions de tipus magistral que dibuixen el marc de referència.

Sessions pràctiques a l'aula

- Són espais per reflexionar, debatre i compartir, a partir de casos pràctics i de les experiències en què es convida a col·laborar.
- Les experiències existents a les comarques gironines s'apropen als assistents. Això dona visibilitat als projectes existents i anima els alumnes a prendre la iniciativa i a generar projectes nous i propostes per ampliar la xarxa.
- Faciliten entrar en contacte i aprofundir en aspectes concrets sobre dificultats, avantatges, com desenvolupar un projecte, etc.

Sortides

- Són oportunitats per elaborar materials de forma col·lectiva.
- La proposta metodològica és preparar, per grups, materials per elaborar els treballs finals del curs.

Sistema avaluació

- Com que es tracta d'un curs que fomenta l'intercanvi de coneixements i d'experiències, en l'avaluació es té en compte la participació en les activitats curriculars establertes (sortides i visites), la participació al Moodle i la participació activa a l'aula.
- És imprescindible assistir com a mínim al 80 % de les sessions.
- S'ha d'elaborar un treball final en què es treballin aspectes relacionats amb els continguts del curs.

Quadre docent

Direcció

Joan Manel Sánchez Griñó

És acadèmic, analista i especialista en coproducció de polítiques públiques en el marc de l'economia social i solidària.

Coordinació

Anna Güell Juanola

És titulada en Economia per la Universitat Autònoma de Barcelona (1992) i graduada en Educació Social per la Universitat de Girona (2006). Es dedica a l'emprenedoria social: té experiència professional acompanyant persones a emprendre en economia social i solidària; acompanya i forma persones en risc d'exclusió social en la creació i consolidació de cooperatives i de projectes transformadors i generadors d'ocupació, i des del 2018 és la gerent d'una empresa d'inserció que treballa amb valors, que té en compte les persones i que porta a terme activitats sostenibles de tipus social, ambiental i econòmic.

Professorat

Edurne Bagué

És doctora en Antropologia Social amb especialitat en aigua, societat i cultura pel Centro de Investigaciones y Estudios Superiores en Antropología Social (CIESAS) de Mèxic, on va estudiar com a becària CONACYT, i és membre de l'Oficina d'Acció Comunal (OAC). El seu treball se centra en l'estudi de la comunalització de serveis públics i en els models de transició socioecològica. Participa a Aigua és Vida de Girona, a Girona pel Clima i a l'Observatori de l'Aigua de Terrassa. Col·labora amb l'Observatori DESC —amb què va fer un estudi sobre l'aigua a la zona del sud-est del Marroc (Zagora) que es recull a l'article «La desertització del

desert i la tensió als wads del sud»— i amb la Càtedra Internacional Unesco Desenvolupament Humà Sostenible. Actualment forma part de l'equip d'investigadors del projecte «Vers noves eines de gestió col·laborativa en el món local: aportacions des dels comuns».

Laura Comas

És postgraduada en Economia Social i Solidària per l'escola de formació de la Xarxa d'Economia Solidària, ha cursat el cicle de formació de grau superior en Integració Social per l'IES Montilivi (2011), és graduada en Educació Social per la Universitat del País Basc (2016) i va fer el curs de Facilitació de Grups de l'institut de facilitació Fil a l'Agulla (2019). Assessora, dissenya i elabora projectes d'economia ecosocial, solidària i transformadora, i fa de dinamitzadora comunitària i facilitadora. Ha coordinat el Cercle Garrotxa Ripollès de l'Ateneu Cooperatiu Terres Gironines; dissenya i dinamitza La Grimpada, una incubadora de projectes cooperatius a les comarques de la Garrotxa i el Ripollès, i impulsa la Xarxa d'Economia Social i Solidària de la Garrotxa. Acompanya en processos estratègics i de governança de projectes cooperatius i d'economia social i solidària, així com en processos comunitaris i d'autogestió juvenil, coordinant el projecte Pegàs de Foc. És consellera de la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya.

Eva Ferré

És advocada. Es va llicenciar en Dret per la Universitat Oberta de Catalunya (2011) i es va especialitzar en dret laboral d'empresa. Va completar la formació amb un màster en prevenció de riscos laborals i un postgrau en gestió de cooperatives i empreses de l'economia social. Presideix La Qperativa, una cooperativa ripollesa dedicada a la gestió de la microempresa i la inserció laboral en l'àmbit de l'economia social i solidària.

Òscar Gussinyer

És dissenyador ecosocial i analista sistèmic, especialitzat organització sistèmica, sostenibilitat aplicada i no-violència, amb més de vint anys d'experiència professional. És fundador i membre de diverses cooperatives i xarxes, com ara la cooperativa Mas Franch (per a la transformació social i ecològica), 33coop (de disseny d'ecosistemes humans sostenibles) o Red Ibérica de Permacultura. Ha impartit i dissenyat nombrosos cursos sobre sostenibilitat i organització sistèmica. Actualment treballa com a dissenyador al projecte Uniterra i a la cooperativa Resilience Earth, de la qual és fundador.

Anna Güell Juanola

Veure currículum vitae a l'apartat coordinació.

*La direcció es reserva el dret de modificar l'equip docent, si fos necessari, per garantir el nivell de qualitat i categoria professional.

Entitats col·laboradores

Economia Social



Departament d'Empresa i Treball



Entitats promotores

Fundació Universitat de Girona: Innovació i Formació

I-Labso



Càtedra UNESCO de Desenvolupament Humà Sostenible



Ateneu Cooperatiu Terres Gironines



Ecosol



La Qperativa



Resilience Earth



Ajuntament de Sarrià de Ter



Economia Social i Solidària i Comuns. Cooperatives i Noves Institucions

Inici curs: 15/11/2023

Data darrera sessió presencial: 11/05/2024

Fi curs: 11/05/2024

Data tancament acta avaluació: 31/05/2024

Calendari

Data	Lloc	Inici matí	Fi matí	Inici tarda	Fi tarda
15/11/2023	Parc Científic i Tecnològica. Aula 4			16:00	20:00
16/11/2023	Virtual a través del ZOOM			16:00	20:00
22/11/2023	Parc Científic i Tecnològica. Aula 4			16:00	20:00
29/11/2023	Parc Científic i Tecnològica. Aula 4			16:00	20:00
13/12/2023	Parc Científic i Tecnològica. Aula 4			16:00	20:00
20/12/2023	Parc Científic i Tecnològica. Aula 4			16:00	20:00
21/12/2023	Virtual a través del ZOOM			16:00	20:00
10/1/2024	Parc Científic i Tecnològica. Aula 4			16:00	20:00
17/1/2024	Parc Científic i Tecnològica. Aula 4			16:00	20:00
24/1/2024	Parc Científic i Tecnològica. Aula 4			16:00	20:00
31/1/2024	Parc Científic i Tecnològica. Aula 4			16:00	20:00
7/2/2024	Parc Científic i Tecnològica. Aula 4			16:00	20:00
14/2/2024	Parc Científic i Tecnològica. Aula 4			16:00	20:00
21/2/2024	Parc Científic i Tecnològica. Aula 4			16:00	20:00
28/2/2024	Parc Científic i Tecnològica. Aula 4			16:00	20:00
6/3/2024	Parc Científic i Tecnològica. Aula 4			16:00	20:00
9/3/2024	Sortida	11:00	16:00		
13/3/2024	Parc Científic i Tecnològica. Aula 4			16:00	20:00
14/3/2024	Virtual a través del ZOOM			16:00	20:00
20/3/2024	Parc Científic i Tecnològica. Aula 4			16:00	20:00
3/4/2024	Parc Científic i Tecnològica. Aula 4			16:00	20:00
10/4/2024	Parc Científic i Tecnològica. Aula 4			16:00	20:00
11/4/2024	Virtual a través del ZOOM			16:00	20:00

17/4/2024	Parc Científic i Tecnològica. Aula 4			16:00	20:00
20/4/2024	Sortida	11:00	16:00		
24/4/2024	Parc Científic i Tecnològica. Aula 4			16:00	20:00
25/4/2024	Virtual a través del ZOOM			16:00	20:00
11/5/2024	Sortida	11:00	16:00		